

На основу члана 28. став (1) и став (2) Закона о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), члана 46. Закона о обновљивим изворима енергије (Службени гласник Републике Српске, број 16/22) и члана 33. став 1. тачка в) Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 59/10), уз сагласност Владе Републике Српске, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 79. редовној сједници, одржаној 9. новембра 2023. године, у Требињу, утврдила је

НАЦРТ ОДЛУКЕ

о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора

I

Утврђује се јединична накнада за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора у висини од 0,0007 KM/kWh, без пореза на додату вриједност, а примјењује се од 1. јануара 2024. године.

II

Накнадом из тачке I ове одлуке обезбјеђују се средства за:

- а) исплату премија произвођачима електричне енергије који остварују право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени или право на премију за производњу електричне енергије коју продаје на тржишту или коју користе за властите потребе;
- б) покривање дијела трошкова балансирања производних постројења која раде у систему подстицања у складу са прописима;
- в) Фонд за заштиту животне средине и енергетске ефикасности у износу једнаком 10% вриједности прикупљене накнаде,
- г) функционисање Оператора система подстицаја у износу од 319.077 KM;
- д) дио трошкова функционисања система издавања гаранција о поријеклу произведене електричне енергије, који се односе на коришћења електронског регистра гаранција о поријеклу за 2024. годину у износу од 60.000 KM.

III

Накнада за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора се зарачунава сваком крајњем купцу у Републици Српској у износу који је једнак производу јединичне накнаде из тачке I ове одлуке и преузете активне електричне енергије и исказује се као посебна ставка на рачуну крајњег купца.

IV

Ова одлука се објављује на интернет страници Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, а диспозитив у Службеном гласнику Републике Српске.

Образложење

Одредбом члан 46. став (4) Закона о обновљивим изворима енергије (Службени гласник Републике Српске, број 16/22) – у даљем тексту: Закон, прописано је да висину накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора утврђује одлуком Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), уз сагласност Владе Републике Српске, док је одредбом члана 47. став (1) Закона прописано да се из средстава за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора обезбјеђују средства за премије за електричну енергију из обновљивих извора енергије, дио трошкова балансирања, трошкове рада Оператора система подстицаја, дио трошкова који се односе на функционисање система издавања гаранција о поријеклу, у складу са чланом 22. став 3. Закона, као и унапређење мјера енергетске ефикасности и промовисања производње електричне енергије из обновљивих извора енергије.

У складу са чланом 46. Закона, средства за подстицање производње електричне енергије коришћењем обновљивих извора обезбјеђују се из накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора, прихода од продаје гаранција о поријеклу електричне енергије и прихода по основу активирања средстава обезбјеђења за прелиминарно право на подстицај.

Регулаторна комисија је, на 79. редовној сједници, одржаној 9. новембра 2023. године, утврдила Нацрт Одлуке о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора, који је упућен на јавно разматрање са могућношћу достављања коментара заинтересованих лица до 24. новембра 2023. године.

Накнаду за обновљиве изворе обрачунава и наплаћује снабдјевач крајњих купаца и приказује као посебну ставку на рачуну за електричну енергију.

Регулаторна комисија је утврдила потребан износ накнаде за обновљиве изворе на основу: висине гарантованих откупних цијена и премија, одобрених трошкова за рад Оператора система подстицаја, планираних трошкова балансирања, планиране производње из обновљивих извора, референтне тржишне цијене, остварене разлике између укупно обрачунатих прихода и расхода у претходној години, износа средстава (10% од прикупљене накнаде) за Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност (у даљем тексту: Фонд), планираних трошкова који се односе на функционисање система издавања гаранције о поријеклу, те планиране потрошње крајњих купаца у Републици Српској.

Износ јединичне накнаде утврђен је на основу параметара како слиједи:

- процијењена преостала средства до 31.12.2023. године у износу од 22.611.484 КМ,
- планирана производња електрана у систему подстицаја у 2024. години у количини од 347.038.680 kWh,
- средстава за трошкове балансирања у планираном годишњем износу од 72.919 КМ,
- референтна тржишна цијена у износу од 0,2701 КМ/ kWh утврђена на основу просјечно остварене референтне тржишне цијене у 2023. години,
- средстава за Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност (10%) у планираном годишњем износу од 274.005 КМ.
- средстава за рад Оператора система подстицања у износу од 319.077 КМ,
- дијела средстава за функционисања система издавања гаранција о поријеклу произведене електричне енергије, који се односе на коришћења електронског регистра гаранција о поријеклу за 2024. годину од стране Регулаторне комисије, у износу од 60.000 КМ, те
- планиране нето потрошња електричне енергије у Републици Српској за 2024. годину у износу од 3.914.922.204 kWh.

Поред наведених параметара, приликом доношења одлуке, Регулаторна комисија је имала у виду и чињеницу да је планирано доношење Програма о кориштењу обновљивих извора енергије од стране Владе Републике Српске, којим се планира дефинисање нових расположивих капацитета и количина електричне енергије за подстицање, као и изражене нестабилности на тржишту електричне енергије што за послједицу има велике осцилације референтне тржишне цијене.

Преостала средства до 31.12.2023. године су процијењена у укупном износу 22.611.484 КМ и обрачуната су као разлика између процијењеног прихода Оператора система подстицаја у износу од 35.925.129 КМ и процијењеног расхода у износу од 13.313.645 КМ, у 2023. години. У тренутку доношења одлуке Регулаторна комисија је располагала са подацима о реализованим величинама за првих девет мјесеци 2023. године, те је, у циљу израде одлуке, било неопходно извршити процјену за преостали период 2023. године.

Приликом рачунања потребних средстава за исплату премије коришћена је просјечна тржишна референтна цијена у износу од 0,2701 КМ/kWh, на основу квартално утврђених тржишних референтних цијена током 2023. године, утврђених у складу са Законом о обновљивим изворима енергије, јер је Оператор система подстицаја дужан да електричну енергију произведену из обновљивих извора у систему подстицаја пласира на тржишту електричне енергије.

Планирана годишња производња електрана које остварују право на обавезан откуп по гарантованој откупној цијени или право на премију за продају на тржишту или потрошњу за властите потребе износи 347.038.680 kWh.

Законом је прописано да се из накнаде за обновљиве изворе обезбјеђују и средства неопходна за рад Оператора система подстицаја, те да ова средства одобрава Регулаторна комисија на захтјев Оператора система подстицаја. Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, у функцији Оператора система подстицаја доставио је, 3. октобра 2023. године, Захтјев за одобрење трошкова рада Оператора система подстицаја за 2024. годину. Захтијевани годишњи износ је 444.077 КМ, што представља повећање у односу на 319.077 КМ колико је за ову намјену признато у претходној години. Међутим, наведено повећање трошкова рада Оператора система подстицаја, није прихваћено, превасходно због чињенице да Оператор система подстицаја није извршио неопходна рачуноводствена раздвајања у складу са законом, нити је образложио захтијevano повећање.

Средства предвиђена за обрачун дебаланса у износу од 72.919 КМ колико је наведено у захтјеву Оператора система подстицаја.

Средства за функционисање Фонда за заштиту животне средине и енергетску ефикасност планирана су у складу са прописима, као 10% од планираних прикупљених средстава.

Средстава за функционисања система издавања гаранција о поријеклу произведене електричне енергије, који се односе на коришћења електронског регистра гаранција о поријеклу за 2024. годину од стране Регулаторне комисије, у износу од 60.000 КМ, планирана су на основу закљученог уговора са Grexel Systems Оу од 1. јуна 2023. године, а у складу са сагласношћу Владе Републике Српске.

На основу остварења у 2023. години и износа улазних параметара за 2024. годину, утврђен је коначан износ средстава која је потребно обезбиједити кроз накнаду за обновљиве изворе у 2024. години у износу од 2.740.446 КМ.

Узимајући у обзир напријед наведене чињенице у погледу средстава потребних за функционисање система подстицаја у 2024. години и чињеницу да планирана нето потрошња крајњих купаца у Републици Српској за 2024. годину износи 3.914.922.204 kWh, утврђена је јединична накнада и одлучено је као у диспозитиву.

На ову одлуку сагласност даје Влада Републике Српске, како је то прописано одредбом члана 46. став 4. Закона о обновљивим изворима енергије.

Након прибављања сагласности Владе Републике Српске, одлука ће бити објављена у Службеном гласнику Републике Српске.

Број:

Датум: 9.11.2023. године
Требиње

Предсједник

Владислав Владичић